

AFD VÀ VIỆT NAM

Quan hệ đối tác chiến lược

Sự phát triển đô thị đòi hỏi phải có những dịch vụ cơ bản và quản lý các tác động tới môi trường.

VIỆT NAM, CON RỒNG KINH TẾ MỚI

Việt Nam đang chuyển mình nhanh chóng. Từ 20 năm trở lại đây, tốc độ tăng trưởng luôn ở mức trên dưới 7%. Việt Nam đã có rất nhiều thay đổi về xã hội, kinh tế và thể chế. Từ năm 2000 đến năm 2007, tổng sản phẩm quốc nội của Việt Nam đã tăng gấp đôi và kim ngạch xuất khẩu tăng gấp 3. Việt Nam nằm trong số các nước xuất khẩu gạo, cà phê, cao su và một số sản phẩm công nghiệp như may mặc lớn nhất thế giới. Rất nhiều cuộc cải cách đang được triển khai trong lĩnh vực tài chính và khu vực nhà nước. Việt Nam tiếp tục hiện đại

hóa nền kinh tế nhằm trở thành một tác nhân lớn trong khu vực, cùng với sự hiện diện ngày càng tích cực trong các tổ chức quốc tế như Liên hiệp quốc, ASEAN và APEC. Tháng 1 năm 2007, Việt Nam gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO). Ngoài ổn định chính trị và công bằng xã hội, Việt Nam còn hội tụ đầy đủ các yếu tố để trở thành một nước rất hấp dẫn trong quá trình thu hút đầu tư nước ngoài.

Tình hình trên đã cho phép Việt Nam giảm đáng kể tình trạng đói nghèo, nhưng đất nước vẫn phải đương đầu với những thay đổi mới. Một phần tư dân số sống dưới mức nghèo khổ. Ba phần tư dân số còn sống tại vùng nông thôn. Mỗi năm có khoảng một triệu thanh niên bước vào thị trường lao động. Đến năm 2025, Việt Nam sẽ có khoảng 125 triệu dân, trở thành nước đông dân thứ 4 ở châu Á. Do vậy, Việt Nam phải vượt qua những thách thức vô cùng lớn bao gồm tạo công ăn việc làm, đào tạo nghề cho thanh niên, dân số đô thị tăng mạnh, tăng sản xuất năng lượng với chi phí các bon thấp nhất, và cuối cùng là phải quản lý bền vững nguồn tài nguyên thiên nhiên (nước, đất, năng lượng tái sinh).

Là đối tác chiến lược của Pháp, Việt Nam nằm trong số các nước được hưởng tài trợ lớn nhất của AFD với tổng số tiền đã được cam kết từ năm 1994 đến nay lên đến xấp xỉ 900 triệu euro.

HOẠT ĐỘNG HỖ TRỢ CỦA AFD ĐƯỢC XÁC ĐỊNH BẰNG THỎA THUẬN VỀ QUAN HỆ ĐỐI TÁC GIỮA PHÁP VÀ VIỆT NAM

Các hoạt động của AFD được quy định trong khuôn khổ Tài liệu khung về quan hệ đối tác (DCP) đã được Pháp và Việt Nam ký vào năm 2006. Các hoạt động của Cơ quan nhằm hỗ trợ Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của Việt Nam giai đoạn 2006-2010, đáp ứng Mục tiêu Phát triển Thiên niên kỷ. Việc triển khai các hoạt động này được xem xét định kỳ cùng với Chính phủ Việt Nam :

- Doanh nghiệp nhỏ tư nhân và lĩnh vực tài chính. Các khoản tài trợ của AFD dành cho các ngân hàng và các định chế tài chính theo hình thức hỗ trợ ngân sách ngành (cải cách lĩnh vực tài chính, phát triển các doanh nghiệp nhỏ và vừa). Mục tiêu của các khoản tài trợ này là tăng vốn tài trợ cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa, đồng thời hỗ trợ các ngân hàng và các định chế tài chính – kể cả tài chính vi mô – trong việc hiện đại hóa công tác quản lý và thích ứng với tiêu chuẩn quốc tế (tuân thủ quy tắc bảo toàn vốn, bảo vệ môi trường và xã hội, chống rửa tiền và chống tài trợ cho khủng bố).
- Hạ tầng cơ sở trong các lĩnh vực môi trường (nước sạch và vệ sinh, chất thải đô thị), năng lượng và giao thông. Mục tiêu của các dự án do AFD tài trợ là tạo điều kiện để những người nghèo có thể tiếp cận với các dịch vụ cơ bản (điện nông thôn và nước sạch) và đầu tư hạ tầng cơ sở lớn mang tính cơ cấu (truyền tải năng lượng, tuyến đường tàu điện ngầm đô thị đầu tiên tại Hà Nội, nâng cấp đường sắt). Các khoản tài trợ này cũng dành cho các quỹ đầu tư của các thành phố để xây dựng thiết bị công cộng loại nhỏ.
- Nông nghiệp và an toàn lương thực. Nhiều khoản tài trợ được triển khai nhằm mục đích nâng cao chất lượng và khả năng cạnh tranh của một số ngành sản xuất nông nghiệp (đặc biệt là cà phê, chè, đường, bông và cao su). AFD hỗ trợ triển khai các chính sách công mới, cần thiết cho quá trình tự do hóa sản xuất và thương mại. Các chương trình cũng đầu tư cho hạ tầng cơ sở phục vụ cho các cộng đồng dân nghèo nông thôn (đường sá và chợ nông thôn, tiếp cận với nước sạch, chống lũ lụt, các đập nước và hệ thống tưới).

Việc tài trợ cho cơ sở hạ tầng nông thôn có mục đích xóa đói giảm nghèo, đặc biệt là hỗ trợ cho các dân tộc thiểu số.

DỰ ÁN THỦY LỢI LƯU VỰC SÔNG HỒNG

AFD đồng tài trợ cho dự án thủy lợi lưu vực sông Hồng giai đoạn 2. Phần đóng góp của AFD là 35 triệu euros. Dự án này bao gồm a) xây dựng hạ tầng cơ sở của hệ thống tưới và chống lũ lụt, b) hỗ trợ thể chế để thành lập Văn phòng lưu vực và c) các hoạt động môi trường để theo dõi chất lượng nước. Một quỹ phát triển nông thôn cho phép đáp ứng nhu cầu của các tầng lớp nhân dân địa phương trong khuôn khổ phương thức thực hiện có sự tham gia của người dân và phân cấp quản lý. Quỹ này góp phần :

- Nâng cao hiệu quả công tác quản lý nguồn nước và tăng năng suất hoạt động sản xuất nông nghiệp của vùng hạ lưu sông Hồng ; Vùng tưới mới chiếm khoảng 47000 ha và số người hưởng thụ lên tới 500 000 người.
- Giảm thiểu khả năng bị thiệt hại do lũ lụt gây ra đối với sản xuất nông nghiệp ; hơn 70000 ha sẽ được bảo vệ tốt hơn và đảm bảo an toàn cho khoảng 750.000 người.

© O. GILARD

- Khuyến khích phát triển một hệ thống quản lý nước ở vùng hạ lưu (phân phối nguồn nước, giảm ô nhiễm và hạn chế sỏi mòn).

Dự án sẽ cho phép tận dụng tốt hơn nguồn nước sẵn có và góp phần vào công cuộc xóa đói giảm nghèo.

HOẠT ĐỘNG HỖ TRỢ ĐƯỢC MỞ RỘNG VÀ CÓ SỰ PHỐI KẾT HỢP

AFD cùng phối hợp với tất cả các tác nhân hợp tác của Pháp trong quá trình thực hiện các hoạt động hỗ trợ của mình. Nhiều dự án được hưởng các hoạt động triển khai trong khuôn khổ hợp tác vùng (Vùng Aquitaine với tỉnh Lào Cai, Ile de France với Hà Nội, Vùng Rhône-Alpes với thành phố Hồ Chí Minh).

AFD tham gia tích cực vào việc thực hiện các mục tiêu hài hòa hoạt động hỗ trợ. Từ năm 2003 đến nay, Cơ quan là thành viên của Nhóm 6 ngân hàng (G6B),

bao gồm Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB), Ngân hàng Thế giới (WB), Ngân hàng Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JBIC), Korea Eximbank và KfW. Cùng thảo luận với Chính phủ, nhóm này đã đưa ra một loạt kiến nghị để hài hòa và cải tiến thủ tục dự án. Hai phần ba tài trợ của AFD được triển khai trong khuôn khổ các chương trình đồng tài trợ.

Để đáp ứng những nhu cầu cấp bách trong chính sách công, AFD cùng với các cơ quan chức năng của Việt Nam tổ chức các cuộc hội thảo dành cho các Bộ và các tổ chức nhà nước (hội thảo về Hiệu quả năng lượng, Tăng cường năng lực thương mại, ...). Các cuộc hội thảo này cho phép giới thiệu các cách làm mới.

Từ năm 1994 đến nay, AFD đã tài trợ 46 dự án. Mục tiêu hiện nay của Cơ quan là cam kết 100 triệu euro/năm. Các khoản tài trợ của AFD là những khoản tài trợ không ràng buộc, cho phép áp dụng phương thức đấu thầu quốc tế. Hoạt động của AFD tại Việt Nam còn được thực hiện thông qua công ty con của mình là PROPARGO, chuyên đầu tư cho các doanh nghiệp tư nhân. AFD còn có Trung tâm nghiên cứu tài chính kinh tế và ngân hàng (CEFEB) đảm nhận các đề xuất về hoạt động đào tạo cán bộ. AFD cũng quản lý cả các hoạt động của Quỹ Môi trường Thế giới Pháp (FFEM).

© A. HENRY

AFD tham gia tài trợ cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ.

HIỆN ĐẠI HÓA HỆ THỐNG ĐÀO TẠO NGHỀ

AFD đồng tài trợ một chương trình nhằm cải cách hệ thống đào tạo nghề quốc gia. Mục đích của chương trình này là :

- Hỗ trợ cải cách thể chế đang được triển khai,
- Thay đổi phương thức và nội dung đào tạo trong nhiều ngành công nghiệp nhằm đáp ứng tốt hơn yêu cầu của các doanh nghiệp,
- Thành lập và nâng cấp khoảng mười lăm trường dạy nghề thông qua đầu tư xây dựng cơ sở vật chất, mua sắm trang thiết bị giảng dạy, soạn thảo tài liệu giảng dạy đồng thời cải biên tài liệu phù hợp với bối cảnh chung.

Trong khuôn khổ chương trình này, vào năm 1999, AFD cấp một khoản vay với số tiền là 12,8 triệu euro. Khoản tài trợ này cho phép hỗ trợ cho 4 trường dạy nghề : Trường Việt Xô (nằm sát Hà Nội), Hải Phòng, Thành phố Hồ Chí Minh và Đồng Nai.

© A. HENRY

Mỗi năm, Việt Nam lại có thêm 1 triệu thanh niên gia nhập thị trường lao động.

QUỸ MÔI TRƯỜNG THẾ GIỚI PHÁP (FFEM) : DỰ ÁN BIODIVA, GIỮ GÌN VÀ PHÁT HUY ĐA DẠNG SINH HỌC HỆ ĐỘNG VẬT CỦA VIỆT NAM

Tại các vùng núi của Việt Nam, hiện còn bảo tồn một nguồn đa dạng đặc biệt về động vật hoang dã và vật nuôi. Nguồn đa dạng này là một kho dự trữ gen có lợi ích rất lớn cả về di sản lẫn kinh tế. Ý thức được nguồn lợi phong phú này, trong Kế

hoạch hành động, Chính phủ Việt Nam đã quyết định tập trung mọi cố gắng để phân loại, bảo tồn và phát huy giá trị của các nguồn động vật này.

Dự án Biodiva do Bộ Ngoại giao và Châu Âu của Pháp cùng FFEM đồng tài trợ với tổng số tiền là 2,7 triệu euro hiện đang được Cirad và Inra của Pháp cùng triển khai. Dự án sẽ nâng cao hiểu biết và tăng cường các phương pháp khoa học và kỹ thuật. Dự án có cả hợp phần nâng cao năng lực thể chế của các cơ quan nhà nước Việt Nam. Dự án góp phần nâng cao năng lực của Việt Nam trong việc xử lý các vấn đề quan trọng về môi trường, xã hội và kinh tế gắn với đa dạng sinh học.

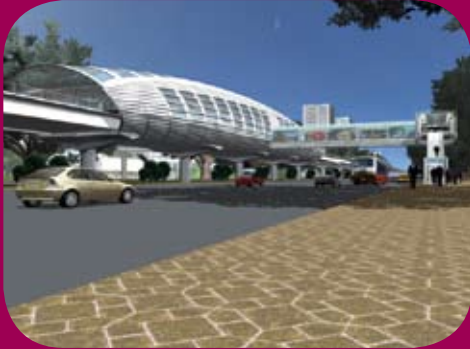
Tại thực địa, các hoạt động thí điểm được triển khai cùng với chính quyền địa phương, cộng đồng làng bản tại bốn tỉnh miền Trung và miền Bắc. Các hoạt động bảo tồn nguồn gen trong môi trường thiên nhiên cũng góp phần phát triển đời sống của các tầng lớp dân cư tại các địa phương nghèo nhất nước.

© G. RIEB

Hái chè

Tuyến tàu điện ngầm tương lai của Hà Nội

HỖ TRỢ CHÍNH SÁCH CÔNG : HỘI THẢO VỀ HIỆU QUẢ NĂNG LƯỢNG

Cuộc khủng hoảng năng lượng trên thế giới đã dẫn đến 3 thách thức : a) giá dầu tăng, b) cuộc chiến chống biến đổi khí hậu và c) an ninh năng lượng phục vụ tăng trưởng kinh tế và đảm bảo mọi người đều có thể tiếp cận nguồn năng lượng. Trong bối cảnh đó, cần phải hành động khẩn cấp để phát triển phương thức sử dụng năng lượng hợp lý và bền vững. Để thực hiện được mục tiêu trên đòi hỏi phải thay đổi thái độ ứng xử và quy tắc công, tạo ra dịch vụ mới và các biện pháp khuyến khích các doanh nghiệp cũng như các cơ quan hành chính hoặc người dân.

Hội thảo quốc tế về hiệu quả năng lượng được tổ chức vào tháng 4 năm 2008 tại Thành phố Hồ Chí Minh đã tập hợp các chuyên gia quốc tế và Việt Nam cũng như đại diện các cơ quan nhà nước. Bằng các ví dụ cụ thể, hội thảo đề cập đến các vấn đề nhà ở, xây dựng kế hoạch và giao thông đô thị, quản lý các dịch vụ của thành phố, đầu tư tiết kiệm năng lượng, sử dụng năng lượng tái sinh...

Một trong những khía cạnh của hiệu quả năng lượng là mọi đối tượng đều được sử dụng năng lượng.

MỘT SỐ CHƯƠNG TRÌNH VÀ ẢNH HƯỞNG CỦA CHÚNG

- Dự án phát triển cây chè tại tỉnh Phú Thọ** được tài trợ bằng một khoản vay 8,5 triệu euro để trồng mới 3.000 ha và thâm canh 2.500 ha hiện có. Dự án còn bao gồm cả hoạt động nâng cấp 115 km đường, hoạt động đào tạo và khuyến nông cho các tác nhân của ngành, và nâng cao chất lượng xuất khẩu. Có 15.000 hộ gia đình được hưởng lợi từ dự án này.
- Dự án phát triển nông thôn tổng hợp tại 13 tỉnh miền Trung**, được tài trợ bằng một khoản vay 40 triệu euro và một khoản viện trợ không hoàn lại 1 triệu euro, để xây dựng hạ tầng cơ sở : cấp nước sạch và vệ sinh, xây dựng hoặc cải tạo đường và chợ nông thôn, hệ thống tưới, ổn định các cồn cát tại vùng duyên hải. Chương trình trực tiếp góp phần vào công cuộc xóa đói giảm nghèo tại các tỉnh liên quan, đặc biệt là đối với bà con dân tộc thiểu số. Dự án được phân cấp quản lý cho Ủy ban nhân dân các tỉnh.
- Chương trình cấp nước sạch tại vùng đồng bằng sông Mê Kông**, được tài trợ bằng một khoản vay 30 triệu euro và một khoản viện trợ không hoàn lại 2 triệu euro dành cho Ngân hàng Phát triển Việt Nam (VDB), để đầu tư cho các công ty nước của các tỉnh. Chương trình sẽ tài trợ để cho 750.000 người có thể tiếp cận với nước sạch. Chương trình sẽ tăng cường năng lực thẩm định và theo dõi tài trợ cho VDB.
- Tuyến đường tàu điện ngầm "Nhôn – Ga Hà Nội"**, được tài trợ bằng một khoản vay 80 triệu euro và một khoản viện trợ không hoàn lại 0,5 triệu euro, đồng tài trợ với « Quỹ dành cho các nước mới nổi » của Bộ Tài chính Pháp. Mục đích của dự án này là xây dựng tuyến đường tàu điện ngầm đầu tiên của Hà Nội, dài 12,5 km. Tuyến đường sẽ vận chuyển được 100.000 hành khách/ngày. Trong vòng 20 năm khai thác, tuyến đường này sẽ cho phép tiết kiệm được 200.000 tấn các bon. Dự án này còn được hưởng một khoản viện trợ không hoàn lại là 2 triệu euro của FFEM.
- Quỹ Đầu tư phát triển đô thị Thành phố Hồ Chí Minh (HIFU)**, được hưởng một hạn mức tín dụng là 30 triệu euro để tài trợ trang thiết bị công cộng và xã hội tại các khu dân cư tập trung : đào tạo nghề, xử lý nước của các Trung tâm rác thải đô thị, trung tâm y tế, nhà ở xã hội... Một khoản viện trợ không hoàn lại 1,5 triệu euro để tăng cường năng lực quản lý của HIFU, đặc biệt là để hoàn thiện thủ tục đánh giá môi trường và xã hội của các dự án do HIFU tài trợ.
- Tài trợ cho Mekong Housing Bank (MHB)** một hạn mức tín dụng 23 triệu euro dùng để tài trợ cho các doanh nghiệp nhỏ và quy hoạch nhà ở đáp ứng với kế hoạch bảo vệ môi trường tại vùng đồng bằng sông Mê Kông. Một khoản vay 2 triệu euro với điều kiện vay rất ưu đãi cho phép Ngân hàng hiện đại hóa hệ thống quản lý của mình, đặc biệt là để phục vụ mục tiêu cổ phần hóa.

© Y. TERRACOL

Cơ quan Phát triển Pháp là một tổ chức nhà nước thực hiện nhiệm vụ vì lợi ích chung : tài trợ cho phát triển. Là một định chế tài chính chuyên biệt, AFD hỗ trợ các dự án có lợi ích kinh tế và xã hội của khu vực nhà nước và khu vực tư nhân : hạ tầng cơ sở và hệ thống tài chính, phát triển đô thị và nông thôn, giáo dục và y tế.

Hiện nay, AFD hoạt động tại hơn 60 nước đang phát triển và toàn bộ vùng lãnh thổ hải ngoại của Pháp thông qua nhiều công cụ tài chính khác nhau, từ viện trợ không hoàn lại đến cho vay với điều kiện vay thị trường. Cùng với các bộ chủ quản của mình, AFD còn đóng góp vào việc soạn thảo các chính sách công và vào ảnh hưởng của Pháp trong lĩnh vực phát triển.

Trong mỗi hoạt động của mình, Cơ quan đều cam kết phát triển các mục tiêu thiên niên kỷ, kết hợp với các yêu cầu cấp bách về tăng trưởng kinh tế, xóa đói giảm nghèo và phát triển bền vững. Đó chính là những ưu tiên của hoạt động hỗ trợ phát triển của Pháp. Năm 2007, tổng các khoản cam kết của AFD lên đến 3,5 tỷ euro.

AGENCE FRANÇAISE DE DÉVELOPPEMENT CƠ QUAN PHÁT TRIỂN PHÁP

5 rue Roland Barthes
75598 Paris Cedex 12
France

Tél. : +33 1 53 44 31 31
Fax : +33 1 44 87 99 39

www.afd.fr

Chi nhánh Hà Nội

48A phố Trần Phú - B.P. 137
Vietnam

Tél : 84-4 823.67.64
Fax : 84-4 823.63.96

Afdhanoi@groupe-afd.org

Giám đốc : Alain HENRY

Văn phòng đại diện thành phố Hồ Chí Minh

27 Nguyen Thi Minh Khai, D1
BP 307 - HCMV
Tél : 84 - 8 824.72.43

Việc in tài liệu này hoàn toàn tôn trọng môi trường với
mực in thực vật và giấy FSC (quản lý rừng bền vững).

afd
AGENCE FRANÇAISE
DE DÉVELOPPEMENT